

minnelijke
SCHULDSANERING

HANDBOEK PRAKTIJK

Mr drs Gerard M van Duin

minnelijke **SCHULDSANERING**

HANDBOEK PRAKTIJK

De volledige les/college stof in een handboek.

Mr drs Gerard M van Duin

Schuldsanering minnelijk traject

Copyright © 2011 mr drs Gerard M van Duin
Nicemoveopleidingen www.nicemove.ccvshop.nl
2^e druk 2016

Druk: mijnbestseller.nl
Omslagontwerp: mijnbestseller
Vormgeving binnenwerk: GM van Duin

Educatieve uitgaven
ISBN 978-90-818494-0-1
Nicemoveopleidingen@gmail.com

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud:

1. Wat is schuldhulpverlening
2. De professie van de schuldhulpverlener
3. De vaardigheden van de schuldhulpverlener
4. De activiteiten van de schuldhulpverlener
5. Ziektebeelden
6. Coaching modellem
7. Sociale vaardigheden
- 8 Taakgericht case work
- 9 Hoe ontstaan schulden
- 10 Verhaalsrecht schuldeisers.
11. Deurwaarders en incasso bureau
12. Buitenwettelijke en wettelijke schuldsanering.
- 13 Buitenwettelijke schuldsanering: het min
nelijk traject
- 14 Toepassing WSNP
- 15 Taakstelling bewindvoerder WSNP
- 16 Budgetbeheer en begroting
- 17 Aanvraag voorzieningen, fiscale zaken en
PGB

Voorwoord

Enkele jaren lang heb ik de schuldhulpverlening verzorgt van complexe schulden dossiers.

Daarbij is mij gebleken dat schuldhulpverleners en schuldhulpverleners, maar ook rechters geen idee hebben waar ze het over hebben. Weliswaar is er een toename in aantallen bij diverse rechtbanken en schuldhulpverlenerskantoren en neemt de case load van enkele grote kantoren alleen maar toe, de vraag is of dergelijke ontwikkelingen de client ten goede komt. Schuldhulpverlening is zorg.

Zorg voor hen die niet al dan niet tijdelijk in staat zijn zich op financieel gebied volwaardig in de maatschappij te handhaven moet centraal staan bij de schuldhulpverlener/schuldhulpverlener.

Schuldhulpverlening is bestemd voor mensen die niet in staat zijn hun eigen financiële belangen te behartigen.

Mensen met beperkingen of mensen voor wie het lot niet gunstig gezind was.

De schuldhulpverlener hoort hun financiële belangen te behartigen alsof het van zichzelf is.

Door maatschappelijke ontwikkelingen en verandering in het zorgstelsel is het belang van schuldhulpverlening sterk toegenomen. Was het oorspronkelijk een eigen aangelegenheid, nu is schuldhulpverlening voor een deel geprofessionaliseerd. Die ontwikkeling zal alleen maar doorzetten.

Schuldhulpverlening is ook ingewikkelder geworden.

Zorginstellingen willen de relatie met hun cliënten formaliseren. Het persoonsgebonden budget heeft zijn intrede gedaan en vereist controleerbaar beheer. Wij willen geloven in het positieve van de mens. Naar mijn mening willen mensen graag voor zichzelf kunnen zorgen. Daarnaast zoekt iedereen van nature iets waar hij/zij goed in is en zet iedereen dat in om zich nuttig en gewaardeerd te voelen.

Samen zoeken naar de kern van talenten het ontdekken van capaciteiten en mogelijkheden is het belangrijkste wat ons in een traject te doen staat.

Aansluiten op de wensen, capaciteiten en mogelijkheden, is de enige weg naar de motivatie die van binnenuit komt en die de motor is en de brandstof geeft om het traject van begin tot eind(doel) met overtuiging te volbrengen. Daarbij zijn de onvermijdelijke hobbels in de weg ook geen onneembare obstakels meer.

Mensen die vastlopen en teleurgesteld raken in hun omgeving zijn er ongetwijfeld. Dat iemand in die situatie accepteert dat hij/zij van een uitkering afhankelijk is en uiteindelijk passief wordt in de zoektocht naar een baan met eigen inkomsten is daarmee een verklaarbaar gegeven. Hierbij laat ik de invloed van de omgeving en de voorbeeldfunctie daarvan nog buiten beschouwing.

Met andere woorden: een mens wordt zoals die is en dit is zeker geen vooropgezette keuze van een individu. De kunst in ons werk is om mensen die zich in deze situatie kansloos voelen weer perspectief te bieden, waarmee er langzaam vertrouwen en overtuiging ontstaat in een toekomst met een

betaalde baan. Dit boek verschaft u de informatie om uw taak naar behoren te kunnen vervullen.

Op enkele plaatsen is de handleiding een algemene aanwijzing waartoe de rechter krachtens de wet bevoegd is. Ook geef ik aan wat deurwaarders wel of niet mogen en de rol van incasso bureau's.

In dit boek bespreek ik voorts ondermeer aan de hand van jurisprudentie: uitspraken van kantonrechters, rechtbanken en Gerechtshof waarin duidelijk staat wat de rechtbanken verwachten van schuldhulpverleners en de schuldhulpverlening.

Ook worden kritische kanttekeningen geplaatst.

Dit boek verschaft u alle kennis en informatie om als schuldhulpverlener uw taak verantwoord te kunnen vervullen.

1. Wat is schuldhulpverlening.

Volgens het rapport Armoede in Nederland 2010 ontstaat armoede vaak door schuldenproblematiek en het langdurig hebben van een laag inkomen. De doelstelling van het kabinet voor de komende periode is om het aantal huishoudens met problematische schulden te halveren. Onder meer door strengere regels voor kredietverstrekkers en door consumenten bewust te maken van de risico's van lenen. Ook moeten gemeenten sneller hulp verlenen aan mensen met schulden.

Op 13 december 2010 ontving de Tweede Kamer de monitor betalingsachterstanden 2010. Uit deze monitor blijkt dat 1,9 miljoen huishoudens een betalingsachterstand hebben, oftewel 27% van alle Nederlandse huishoudens. Ongeveer 700.000 huishoudens hebben problematische schulden. Dit zijn schulden waarbij huishoudens meer moeten aflossen dan ze kunnen. Door de economische crisis moeten meer mensen een beroep doen op de schuldhulpverlening. Daarom heeft de overheid €130 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de periode 2009-2011. Daarvan is €110 miljoen bestemd voor het terugdringen van de wacht- en doorlooptijd van de schuldhulpverlening. De Tweede Kamer ontving in december ook het rapport Armoedebestrijding, een onderzoek van de Inspectie Werk en Inkomen (IWI). Dit onderzoek gaat over de effectiviteit van de uitvoering bij de bestrijding van armoede. De IWI

onderzocht onder meer de taakopvatting van en de verschillen tussen de gemeenten, de bekendheid met regelingen en het niet gebruikmaken van regelingen. Eén van de bevindingen is dat de landelijke huur- en zorgtoeslag beter bekend zijn dan de gemeentelijke regelingen. Het IWI constateert dat alle gemeenten armoedebestrijding erkennen als specifiek doel. Zij hebben hun armoedebeleid de laatste jaren geïntensiveerd. Verder laat het rapport zien dat armoedebestrijding en participatiebevordering bij de gemeenten vaak nog 2 aparte processen zijn. Staatssecretaris De Krom van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wil deze processen met elkaar verbinden. Hij wil dit bespreken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Er loopt momenteel nog een onderzoek naar het niet-gebruik van regelingen. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke mensen wél recht hebben, maar geen gebruik maken van een recht of voorziening. Staatssecretaris De Krom streeft ernaar om de uitkomsten van het onderzoek voor het zomerreces aan de Tweede Kamer aan te bieden. Nu in 2016 is het aantal huishoudens met schulden gestegen tot 800.000 en het miljoen zal bij ongewijzigd beleid zeker behaald worden.

Schuldhulpverlening is een sociale en zakelijke activiteit. De schuldenaar heeft iets gekocht en kan het niet betalen. De deurwaarder staat voor de deur en heeft juridisch gezien de mogelijkheid om het verschuldigde op alle mogelijke manieren te incasseren. Hierbij heeft de deurwaarder veel macht, macht dat op alle mogelijke manieren kan worden misbruikt. Het is bijvoorbeeld maatschappelijk onaanvaardbaar dat mensen uit hun huis worden gezet wegens huurschulden of dat de energie wordt afgesloten. De gemeente moet dan handelen volgens de zorgplicht die de Gemeentelijke sociale dienst dient na te komen. Intussen blijkt dat in 75 % van de dossiers de cliënten niet worden geholpen en dat het minnelijk traject veelal geen kans van slagen heeft.

De schuldhulpverlener moet echt gaan onderhandelen met de schuldeisers. Hij heeft de mogelijkheid om: a. schulden af te kopen (te liquideren) b. schulden af te betalen c. een saneringskrediet via de gemeente te regelen waarmee schulden worden afgekocht d. een dwang akkoord via de rechtbank te verzoeken. Deze onderhandelingsmogelijkheden worden alle besproken.

1.2 De context van de schuldhulpverlening.

Schuldhulpverlening is net als andere vormen van sociaal juridische diensten Street level bureaucratie. Beleidsuitvoering voor en met relatief machteloze groeperingen in de samenleving. Onderzoek naar beleidsuitvoering en effecten daarvan moet zich richten op uitvoerders aan de basis. Om hun werksituatie werkbaar te houden ontwikkelen de uitvoerders aan de basis verschillende aanpassingsstrategieën. Dat is ook de verklaring voor de grote verschillen tussen de aan de top geformuleerde beleid en de feitelijke uitvoeringspraktijk van alledag.

Street level bureaucraten hebben dagelijks contact met cliënten en op de tweede plaats hebben zij een beleidsvrijheid binnen kaders. Deze beleidsvrijheid is onvermijdelijk omdat niet alle werkzaamheden te vangen zijn in regels. De problemen die deze uitvoerders ondervinden zijn het gevolg van de volgende omstandigheden:

- a. zij kampen met een gebrek aan middelen voor de taken die zij moeten uitvoeren. Dit gebrek is chronisch. De vraag naar hun diensten is groter dan het aanbod.
- b. De doelstellingen zijn tegenstrijdig, men moet individuele cliënten goed en zorgvuldig behulpzaam zijn maar zij worden daarin beperkt door de organisatorische doelstellingen het werk